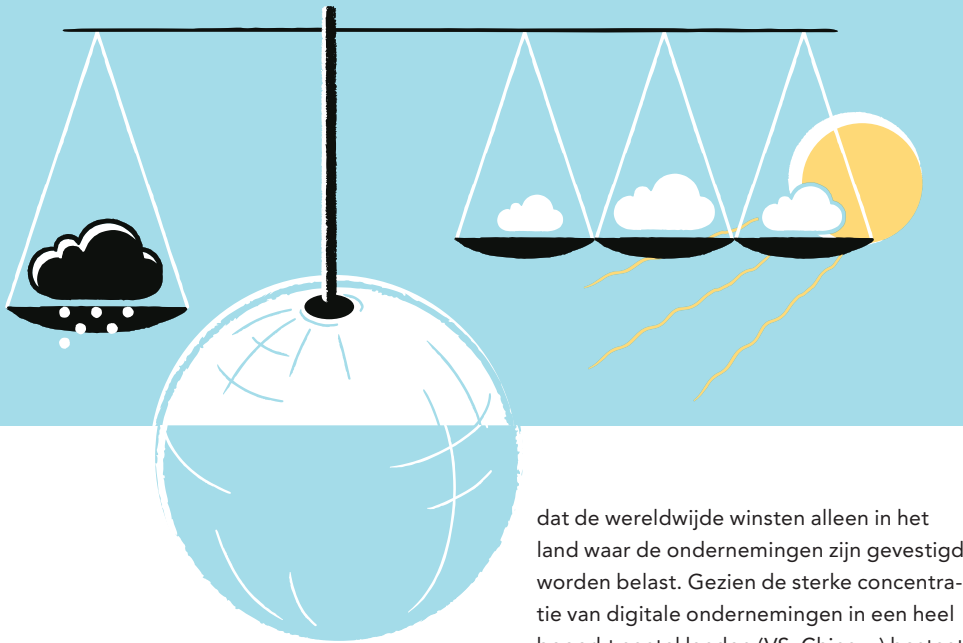

WAT WIL DE OESO?

Niet méér belasten, maar beter!

Belast de winsten van (digitale) ondernemingen daar waar de waarde wordt gecreëerd. Op dat fundament bouwt de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) haar plannen voor een evenredige en billijke verdeling van de belastinginkomsten tussen de landen wereldwijd.

Zowel op Belgisch, Europees als internationaal niveau is de eensgezindheid groot over het feit dat de belasting van de digitale economie een reëel probleem vormt dat dringend moet worden opgelost.

De BEPS-actieplannen (Base Erosion and Profit Shifting) zouden ervoor zorgen dat winsten van ondernemingen daadwerkelijk worden belast. Maar met de bestaande fiscale regels blijft het risico overeind

dat de wereldwijde winsten alleen in het land waar de ondernemingen zijn gevestigd worden belast. Gezien de sterke concentratie van digitale ondernemingen in een heel beperkt aantal landen (VS, China ...) bestaat de kans dat andere landen niet langer het recht hebben om vennootschapsbelasting te heffen op een groeiend aantal activiteiten die in hun land worden ontplooid. Dat kan aanzienlijke impact hebben op hun belastinginkomsten en bovendien leiden tot een verhoogde belastingdruk op ondernemingen met meer traditionele activiteiten.

VERMIJD EENZIJDIGE, NATIONALE ACTIES

Het gros van de bedrijfsweld volgt die visie. Veel bedrijven krijgen immers te kampen met oneerlijke fiscale concurrentie van digitale ondernemingen die de bestaande regels niet – of niet behoorlijk – respecteren (lees de artikels 'Hoe werkt een

digitale onderneming?', p. 08 en 'Digitale fiscaliteit is niet (altijd) nieuw', p. 20).

Bovendien is er geen level playing field omdat het internationaal fiscaal kader niet is aangepast aan de belasting op winst uit digitale activiteiten. Onder druk van de nieuwe digitale businessmodellen moet het internationaal fiscaal kader worden hertekend, met als drieledig doel:

1. een evenwichtige verdeling tussen landen van het recht op belastingheffing op de winst van ondernemingen;
2. het realiseren van een level playing field;
3. de garantie dat alle ondernemingen, met inbegrip van de digitale ondernemingen, op een billijke manier bijdragen aan de financiering van de overheidsuitgaven (infrastructuur, onderwijs ...) waarvan ze genieten in de landen waar ze actief zijn.

Voor de ondernemingen – die op een constructieve en proactieve manier willen bijdragen aan de lopende werkzaamheden van de OESO en de Europese Commissie – moet alles in het werk worden gesteld om globale oplossingen te vinden. Daarbij leunen ze vooral aan bij de visie van de OESO. Het is immers van essentieel belang dat die de kans en de tijd krijgt om tot een oplossing te komen met de grootste mogelijke internationale consensus. Eenzijdige, nationale acties vanwege landen (lees het artikel 'Onzin nationale belasting digitale bedrijven', p. 10) of zelfs van de Europese Commissie (lees het artikel 'Europese voorstellen: urgent of overhaast?', p. 14) moeten worden vermeden.

WAAR, WAT EN HOE BELASTEN?

Net als de Europese Unie nam de OESO het dossier over de belasting van de digitale economie stevig in handen. Daarbij focust ze op de vraag hoe de fiscale ontvangsten uit de belasting op de winst van een mondiale digitale activiteit beter kunnen worden verdeeld tussen de verschillende landen waar die activiteit plaatsvindt. Daartoe wil ze het beginsel van de vennootschapsbelasting uit haar BEPS-actieplan handhaven, nl. dat winsten van ondernemingen moeten worden belast daar waar de waarde wordt gecreëerd.

Rekening houdend met de specifieke kenmerken van de digitale economie (lees het artikel 'Hoe werkt een digitale onderneming?', p. 08) is het blijkbaar bijzonder moeilijk om dat beginsel toe te passen op digitale activiteiten die buiten het vestigingsland geen fysieke aanwezigheid vergen. Daarom moet er een sluitend antwoord komen op drie essentiële vragen:

1. Hoe wordt de plaats van belastingheffing bepaald, d.w.z. de plaats waar de waarde wordt gecreëerd (waar belasten)? Gaat het om de locatie van waaruit de activiteit wordt gevoerd, de plaats waar de fysieke servers staan en waar de intellectuele eigendom zich bevindt? Of wordt de plaats bedoeld waar de gebruikers en consumenten van de goederen en diensten gevestigd zijn?
2. Hoe wordt de gecreëerde waarde verdeeld tussen de verschillende landen waar een activiteit plaatsvindt (wat belasten?) zodat ook dubbele (of zelfs meervoudige) belasting wordt voorkomen?
3. In welke vorm worden de winsten belast (hoe belasten?) In de vennootschapsbelasting en met toepassing van de dubbelbelastingverdragen? In de vorm van een nieuwe indirecte belasting die zou steunen op de omzet die in ieder land wordt gerealiseerd? In een combinatie van verschillende technieken?

In het rapport dat de OESO in 2015 publiceerde, reikte ze kort de verschillende technische oplossingen aan die mogelijk zijn.

In het nieuwe tussentijdse rapport (maart 2018) gaat de OESO dieper in op de weg die ze wil volgen om tegen 2020 een globale oplossing te bereiken met de ruimst mogelijke consensus. De krachtlijnen daarvan zijn:

- een grondig onderzoek van de concrete impact van de BEPS-actieplannen op de digitale economie. Op basis van concrete feiten en bevindingen kan dan worden bepaald of, en in hoeverre, de problemen van niet-belasting of te lichte belasting (als gevolg van belastingontwijking en agressieve fiscale planning) zijn opgelost;
- in tegenstelling tot Europa wil de OESO geen tijdelijke kortetermijnoplossing die afwijkt van de beginselen van het internationaal fiscaal recht. Dat verhoogt het risico op een nieuwe belasting boven op de bestaande belastingen. En dat kan de werkzaamheden om het internationaal fiscaal kader op passende en evenredige wijze aan te passen (zoals met succes gedaan met het BEPS-actieplan) doorkruisen;
- tegen 2020 een oplossing om het internationaal fiscaal kader te wijzigen (aanpassing van de vennootschapsbelasting en belastingverdragen) zodat een passend antwoord wordt gegeven op de drie vragen hierboven. Met die oplossing kan de vastgelegde beleidsdoelstelling worden gerealiseerd: de herziening van de regels voor de verdeling tussen landen van het recht op belastingheffing op winsten.

Bedrijven steunen de visie van de OESO: een langetermijnoplossing met maximaal draagvlak

Voor alle duidelijkheid, het doel is niet 'méér' belasten door boven op de vennootschapsbelasting een nieuwe belasting in het leven te roepen, maar wel 'beter' belasten door de taart van de vennootschapsbelasting anders en op een billijker manier tussen de landen te verdelen.

In 2019 wil de OESO een nieuw tussentijds rapport publiceren over het concrete verloop van haar werkzaamheden. Bij de uitwerking van haar oplossing kan de OESO zich inspireren op de langetermijnoplossing van de Europese Unie. Dat is een eerste poging om de OESO-strategie in praktijk te zetten, via de invoering van de 'virtuele vaste inrichting' in fiscaal recht. Dat concept kan een toereikend aanknopingspunt worden voor een passende belastingheffing op de globale nettowinsten van digitale ondernemingen.

Daarna moeten de regels voor de toerekening van de winst aan de activiteiten van die virtuele vaste inrichting (de zgn. verrekenprijzen of 'transfer pricing') worden herzien. Ten slotte kunnen alle veranderingen in één beweging worden uitgevoerd d.m.v. een multilateraal verdrag¹ zoals in het BEPS-actieprogramma.

Afspraak in 2020!

¹ Actie nummer 15 van het BEPS-actieprogramma stelde een multilateraal instrument voor om alle dubbelbelastingverdragen tegelijk te wijzigen om misbruik van dubbelbelastingverdragen tegen te gaan.

